

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Gender, marriage and migration : contemporary marriages between mainland China and Taiwan

Lu, M.C.W.

Citation

Lu, M. C. W. (2008, May 15). *Gender, marriage and migration : contemporary marriages between mainland China and Taiwan*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13001>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13001>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting

Dit proefschrift onderzoekt het zeer complexe onderwerp van huwelijken over de Straat van Taiwan tussen vasteland China en Taiwan in de periode van 1990 tot 2004. De doelstelling van dit onderzoek is om drie aspecten van huwelijksmigratie over de Straat van Taiwan te bestuderen: 1) factoren en motivaties voor huwelijksmigratie over de Straat, dat wil zeggen, waarom kiezen vasteland Chinese vrouwen ervoor om China te verlaten en naar Taiwan te komen en waarom trouwen Taiwanese mannen met vasteland Chinese vrouwen? 2) vorming en rechtvaardiging van uitsluitende grenzen, dat wil zeggen, waarom en hoe worden vastelandbruiden geconstrueerd als “anderen”? 3) onderhandeling over gender- en intrafamiliaire relaties tussen leden van Chinees-Taiwanese families. Deze vragen worden beantwoord door de perspectieven van diverse actoren te bestuderen en te beoordelen hoe deze perspectieven gevormd worden evenals of en hoe ze onderbouwd worden. Deze actoren omvatten de staat en de media, de huwelijksmakelaarsindustrie, en Chinees-Taiwanese paren en familieleden. Veelvoudige onderzoeksmethodologieën en gegevensbronnen worden gebruikt, waaronder etnografie, discoursanalyse van beleid en mediarepresentatie en participerende observatie.

Hoofdstuk 1 behandelt de culturele principes en praktijken met betrekking tot huwelijk en familie in de Chinese samenleving, wat dient als referentiekader voor de studie hoe Chinees-Taiwanese huwelijken (aan weerszijden van de Straat van Taiwan; “cross-strait”) gelijk zijn aan of afwijken van de normen van lokale huwelijken. De Chinese familie wordt geconceptualiseerd als de basis van sociale organisatie in de Chinese samenleving. De studie van wat van huwelijk en gerelateerde praktijken betekenen in deze conceptualisering verschaft de grond voor het begrijpen van de verantwoordelijkheden en verplichtingen van verschillende leden van de familie, in het bijzonder de positie van een nieuwe bruid in de familie van haar echtgenoot. In dit hoofdstuk laat ik ook zien hoe huidige ontwikkelingen van huwelijks- en familieregimes in China en Taiwan worden gevormd door politieke en sociaaleconomische voorwaarden en juridische interventie met het verstrijken van de tijd. In het laatste deel van dit hoofdstuk onderzoek ik een nieuw conceptueel kader voor het begrijpen van menselijke betrekkingen binnen de Chinese samenleving dat de dominante visie ter discussie stelt dat patrilineaire eigenschappen de fundamentele elementen in de Chinese verwantschap en maatschappij zijn.

Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van interne en internationale migratie in China en Taiwan vanuit een genderperspectief. In conventionele migratietheorie worden economische voordelen beschouwd als de primaire motivaties voor huwelijken over grenzen. Men betoogt dat Aziatische vrouwen worden gesocialiseerd

om eerbiedige dochters en zorgzame moeders te zijn en het huwelijk is een strategie voor overleving of sociale mobiliteit voor de hele familie. Huwelijksmigratie wordt vaak samengevoegd met arbeidsmigratie van vrouwen, en meer specifiek worden commercieel gearrangeerde huwelijken vergeleken met sekshandel. Zo'n benadering classificeert vrouwen vaak als slachtoffers van het globaliseringsproces. Dit hoofdstuk stelt zich ten doel te onderzoeken of huwelijksmigratie dezelfde politiek-economische context deelt die de arbeidsmigratie van vrouwen veroorzaakt door het analyseren van de demografische gegevens, migratiestromen en migratiemotieven van individuen en families. In dit hoofdstuk presenteer ik ook demografische profielen van de Chinees-Taiwanese paren in vergelijking met paren van lokale huwelijken en andere huwelijken over de grens in Taiwan.

Hoofdstuk 3 bestudeert politiek en sociaal burgerschap en uitsluiting van huwelijksmigranten in de context van interactie aan beide zijden van de Straat van Taiwan, veranderende nationale identiteit en de instroming van migrantarbeiders en echtgenotes in Taiwan. Ik analyseer de beeldvorming van Chinees-Taiwanese huwelijken en vastelandechtgenotes in de media en de politieke debatten gedurende het wetgevende proces alsook de posities van diverse politieke en niet-gouvernementele sociale actoren. De debatten voor het midden van de jaren negentig laten zien dat het culturele concept van de familie-eenheid de zorgen omtrent nationale veiligheid en identiteit overstijgt. In het latere deel van de jaren negentig zijn de voornaamste bezorgdheden de sociale integratie en de sociale rechten van vastelandechtgenotes. Sinds 2000 echter hebben de populaire verbeeldingen van vastelandechtgenotes een negatieve wending genomen. Temidden van de politieke vijandschap ten opzichte van China en groeiend Taiwanese nationalisme worden Chinese vastelandechtgenotes niet behandeld als "vijandige anderen", maar meer in toenemende mate geassocieerd met prostitutie en schijnhuwelijken. Ik betoog dat de criteria van het burgerschap van vastelandechtgenotes gebaseerd zijn op hun genderrollen als moeders, schoondochters en zorgverleners; het beeld van slechte vrouwen wordt daarom gebruikt om ze in diskrediet te brengen. Vastelandechtgenotes en Chinees-Taiwanese families nemen deze genderrollen ook actief over om door de Taiwanese samenleving geaccepteerd te worden in hun gezamenlijke optreden.

Als eerste etnografische studie over huwelijksmakelaarspraktijken in huwelijken over de grens, beschouwt hoofdstuk 4 de koppelgebruiken, partnerkeuze en geldelijke transacties van Chinees-Taiwanese huwelijken en stelt al doende ter discussie wat commercialisering van het huwelijk betekent en waarom het een minder gesanctioneerde huwelijksvorm is. Twee argumentatielijnen worden ontwikkeld: de eerste is de overeenkomsten en verschillen te onderzoeken van geldelijke transacties in huwelijken over de grens in vergelijking met die van "normale" huwelijken; de

tweede is in debat te treden met de huidige feministische theorievorming, zowel westers als inheems, de stellingnames van vrouwenbewegingen en gevestigde internationale conventies inzake smokkel van en handel in vrouwen, die de universele morele standaard voor moderne huwelijksregimes zetten en een diepgaande invloed hebben op hoe de commercieel gearrangeerde huwelijken begrepen worden. Ik betoog dat commercieel gearrangeerde huwelijken niet noodzakelijkerwijs vrouwen tot verhandelde objecten maken, maar dat de afwijking van commercieel gearrangeerde huwelijken van “normale” koppelgebruiken inderdaad de betekenis en perceptie van economische transacties tussen de families van bruiden en bruidegommen verandert.

Hoofdstuk 5 is een etnografisch verslag van ervaringen in het dagelijkse leven en de interactie tussen leden van Chinees-Taiwanese families gedurende het huwelijksleven alsook de strategieën die deze leden inzetten om hun relaties te onderhouden. De sociale positionering van en de machtsrelaties tussen leden van Chinees-Taiwanese families in het migratieproces en huwelijksleven verklaren niet alleen waarom deze familieleden voor huwelijken over de Straat van Taiwan opteren, zij beantwoorden ook de vraag waarom de stroom van huwelijksmigratie over de Straat van Taiwan in stand blijft ondanks mechanismen van uitsluiting en sociale stigmatisering. Ik behandel verschillende dimensies van deze strategieën, waaronder het manoeuvreren tussen verschillende familieleden, het economische en sociale kapitaal dat veiliggesteld wordt buiten het familienetwerk, de betekenis van betaald werk en financiële autonomie. De motivaties voor uitsluitende grenzen gebaseerd op gender, etniciteit en patrilineaire verwantschap voorzien soms in openingen voor huwelijksmigranten, die hun handelsbekwaamheid uitoefenen en diverse strategieën ontwikkelen om acceptatie te verkrijgen door hun genderrol als verzorgers te vervullen. Deze rol wordt versterkt in de publieke sfeer in politieke beleidslijnen en de arbeidsmarkt.